

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ВІННИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія правових та психологічних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчально-виховної

роботи ВСП ВФКЕП ЗУНУ

Лілія ЗАБРОДІНА

17 жовтня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ПСИХОЛОГІЇ»**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Освітня програма: освітньо-професійна програма «Психологія»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Форма навчання	Курс	Семестри	Лекції	Практичні	СРС	Разом	Іспит, залік
денна	III	VI	30	40	80	150	Залік

2023– 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні напрямки психології» складена на основі освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Розробник: Діана СТАВРУНОВА, викладач циклової комісії правових та психологічних дисциплін ВСП ВФКЕП ЗУНУ

Робочу програму навчальної дисципліни затверджено на засіданні циклової комісії правових та психологічних дисциплін, протокол № 1 від «31» серпня 2023 року

Голова циклової комісії Тетяна ВДОВИЧЕНКО

Схвалено методичною радою ВСП ВФКЕП ЗУНУ, протокол №1 від «31» серпня 2023 року

Голова методичної ради ВСП ВФКЕП ЗУНУ Лілія ЗАБРОДІНА

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні	СРС	Розом	Інші
Залік	III	VI	30	40	80	120	Залік

**1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ПСИХОЛОГІЇ»**

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки	
Змістових модулів: 3	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки
		3-й
Семестр		
6-й		
Загальна кількість годин – 150 год.	Освітньо-професійний фаховий молодший бакалавр	Лекції
		30 год.
Практичні		
40 год.		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 7 год.	Освітньо-професійний фаховий молодший бакалавр	Самостійна робота
		80 год.
		Індивідуальні завдання:
		-
		Вид контролю:
		залік, 6-й семестр

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ПСИХОЛОГІЇ»

Метою вивчення дисципліни є формування загальнокультурного рівня професійної підготовки; засвоєння знань та умінь у сфері сучасних напрямків психології, якими студенти володітимуть після опанування; стимулювання розробки концептуальної схеми, необхідної для майбутнього фахівця, який знатиме основні напрямки розвитку психологічної науки.

Основними завданнями є:

- вивчення теоретичних основ розвитку зарубіжної психології, історію їх заснування, особистості засновників та основні поняття;
- теоретичний аналіз аспектів сучасного стану зарубіжної психології;
- створення цілісної системи психологічних знань, дозволяє проаналізувати логіку дослідження психічного в різні віки, минуле й сучасне щодо теоретичного та емпіричного освоєння колективного та індивідуального буття особистості.

За результатами вивчення курсу студент повинен **знати:**

- передумови виникнення сучасних напрямків психології;
- джерела психологічних теорій;
- теоретичні засади та практичне спрямування сучасних напрямків психології.

Вміти:

- застосовувати знання про різні напрямки сучасної зарубіжної психології у практичній діяльності;
- науково аналізувати соціально значущі проблеми й процеси, факти та явища суспільного життя;
- орієнтуватись у застосуванні певних психологічних теорій у сучасних психологічних дослідженнях.

2.1. Відповідність компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми «Психологія»:

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

ФК8. Здатність дотримуватися норм професійної етики

2.2. Відповідність результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми «Психологія»:

ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН6. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН7. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника .

ПРН8. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПРН9. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПРН10. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН11. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

3. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Становлення і розвиток сучасної психології.

Тема 1.1. Класична теорія бігевіоризму.

Тема 1.2. Необігевіоризм та його сучасні напрями.

Тема 1.3. Основи класичного психоаналізу З.Фрейда.

Тема 1.4. Класична психоаналітична взаємодія.

Тема 1.5. Загальні засади аналітичної психології К. Юнга.

Тема 1.6. Теоретичні основи юнгіанства.

Тема 1.7. Індивідуальна психологія А. Адлера.

Тема 1.8. Основні поняття адлеріанства.

Змістовий модуль 2. Гуманістичний напрям.

Тема 2.1. Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма.

Тема 2.2. Его-психологія Е.Еріксона.

Тема 2.3. Гуманістична психологія Абрахама Маслоу.

Тема 2.4. Клієнт-центрована психологія Карла Роджерса.

Тема 2.5. Основні поняття роджеріанства.

Тема 2.6. Екзистенційна психологія Ролло Мея.

Змістовий модуль 3. Постфрейдівські напрямки.

Тема 3.1. Логотерапія Віктора Франкла.

Тема 3.2. Основні поняття логотерапії.

Тема 3.3. Трансактний аналіз Еріка Берна.

Тема 3.4. Основні поняття інтегративного підходу.

Тема 3.5. Гештальтпсихологія Ф. Перлза

Тема 3.6. Основні поняття гештальтпсихології.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
		лекції	практичні	індивідуальна робота	самостійна робота
2	3	4	5	6	
Змістовий модуль 1. Становлення і розвиток сучасної психології.	66	10	16	-	40
Тема 1.1. Класична теорія бігевіоризму.	4	2	2	-	-
Тема 1.2. Необігевіоризм та його сучасні напрями.	2	-	2	-	-
Тема 1.3. Основи класичного психоаналізу З.Фрейда.	4	2	2	-	-
Тема 1.4. Класична психоаналітична взаємодія.	4	2	2	-	-
Тема 1.5. Загальні засади аналітичної психології К. Юнга.	4	2	2	-	-
Тема 1.6. Теоретичні основи юнгіанства.	2	-	2	-	-
Тема 1.7. Індивідуальна психологія А. Адлера.	4	2	2	-	-
Тема 1.8. Основні поняття адлеріанства.	42	-	2	-	40
Змістовий модуль 2. Гуманістичний напрям.	22	10	12	-	-
Тема 2.1. Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма.	4	2	2	-	-
Тема 2.2. Его-психологія Е.Еріксона.	4	2	2	-	-
Тема 2.3. Гуманістична психологія Абрахама Маслоу.	4	2	2	-	-
Тема 2.4. Клієнт-центрована психологія Карла Роджерса.	4	2	2	-	-
Тема 2.5. Основні поняття роджеріанства.	2	-	2	-	-
Тема 2.6. Екзистенційна психологія Ролло Мея.	4	2	2	-	-
Змістовий модуль 3. Постфрейдівські напрями.	62	10	12	-	40

Тема 3.1. Логотерапія Віктора Франкла.	44	2	2	-	40
Тема 3.2. Основні поняття логотерапії.	4	2	2	-	-
Тема 3.3. Трансактний аналіз Еріка Берна.	4	2	2	-	-
Тема 3.4. Основні поняття інтегративного підходу.	4	2	2	-	-
Тема 3.5. Гештальтпсихологія Ф. Перлза	4	2	2	-	-
Тема 3.6. Основні поняття гештальтпсихології.	2	-	2	-	-
Всього	150	30	40	-	80

5. Тематика лекційних занять

№ п/п	Тема лекційного заняття	Кількість годин
1	Класична теорія бігевіоризму.	2
2	Основи класичного психоаналізу З.Фрейда.	2
3	Класична психоаналітична взаємодія.	2
4	Загальні засади аналітичної психології К. Юнга.	2
5	Індивідуальна психологія А. Адлера.	2
6	Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма.	2
7	Его-психологія Е.Еріксона.	2
8	Гуманістична психологія Абрахама Маслоу.	2
9	Клієнт-центрована психологія Карла Роджерса.	2
10	Екзистенційна психологія Ролло Мея.	2
11	Логотерапія Віктора Франкла.	2
12	Основні поняття логотерапії.	2
13	Трансактний аналіз Еріка Берна.	2
14	Основні поняття інтегративного підходу.	2
15	Гештальтпсихологія Ф. Перлза	2
	Всього	30

6. Тематика практичних занять

№ п/п	Тема заняття	Кількість годин
1	Внесок бігевіористів у розвиток психології.	2
2	Застосування скіннерівської техніки “оперантного зумовлювання”.	2
3	Основні принципи класичного психоаналізу З.Фрейда.	2
4	Психоаналітична взаємодія.	2
5	Основні принципи аналітичної психології К. Юнга.	2
6	Базові техніки юнгіанського аналізу.	2
7	Основні принципи індивідуальної психології.	2
8	Базові техніки адлеріанства.	2
9	Основні принципи гуманістичного психоаналізу Е. Фромма.	2
10	Основні принципи его-психології Е.Еріксона.	2
11	Основні принципи гуманістичної психології Абрахама Маслоу.	2
12	Основні принципи клієнт-центрованої психології Карла Роджерса.	2
13	Зміст роджеріанства.	2
14	Мистецтво психологічного консультування Ролло Мея.	2
15	Віктор Франкл та його психологія зцілення сенсом.	2
16	Базові техніки логотерапії.	2
17	Трансактний аналіз Еріка Берна	2
18	Основні поняття інтегративного підходу.	2

19	Основні поняття гештальтпсихології.	2
20	Основні принципи гештальтпсихології.	2
	Всього	40

7. Самостійна робота

Самостійна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем соціологічних та психологічних аспектів.

Форми самостійної роботи

- Опрацювання лекційного матеріалу.
- Самостійне вивчення тем курсу та окремих питань за навчальною літературою, науковими статтями тощо.
- Підготовка до практичних занять.
- Підготовка до письмових контрольних робіт.
- Участь в олімпіадах та конкурсах на кращого знавця дисципліни.

Тематика самостійної роботи студентів

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Ідеї та методи Адлера–Дрейкурса у застосуванні до тем «Особа, освіта і суспільство». Розмова-інтерв'ю Єви Дрейкурс Фергюсон і Анабелли Шакед.	40
2	Аналіз книги В.Франкла «Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог в концтаборі»	40
	Всього	80

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедіа проектора та інших ТЗН; практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні заняття; робота в Інтернеті.

9. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «Сучасні напрямки психології» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- директорська контрольна робота;
- оцінювання виконання індивідуального завдання;
- іспит.

Підсумковий бал (за 100 - бальною шкалою) з дисципліни «Сучасні напрямки психології» визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

6-й семестр (Залік)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Сума
(модульна контр. роб., поточне оцінювання, тестовий контроль)	Директорська контрольна робота	Середнє арифметичне по поточним оцінкам	
25%	45%	30%	100%
Тиждень (7)	Тиждень (10)	Тиждень (10)	

Шкала оцінювання(переведення)

За шкалою коледжу	За національною шкалою	За шкалою ЕСТ8
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75 - 84		C (добре)
65-74	задовільно	D(задовільно)
60-64		E(достатньо)
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

«ВІДМІННО» - знання глибокі, міцні, системні. Студент вміє застосовувати їх для виконання завдань пошукового характеру, може самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, виявляти й відстоювати власну позицію.

«ДОБРЕ» - відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень. Студент вміє робити висновки, виправляти допущені неточності, він знає суть понять, явищ, вміє пояснити основні теоретичні положення, може самостійно застосовувати знання в типових ситуаціях.

«ЗАДОВІЛЬНО» - відповідь правильна, але недостатньо осмислена. Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати теоретичні положення. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразками.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» - відповідь зі значними помилками і неточностями, студент відтворює менш як половину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, елементарні завдання виконує лише за допомогою викладача.

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни «Сучасні напрямки психології».
2. Матеріали комп'ютерних презентацій лекційного курсу «Сучасні напрямки психології» .
3. Питання для поточного контролю.
4. Тестові завдання.
5. Презентації.
6. Пошукові роботи студентів.
7. Завдання для проведення модульного контролю, ДКР, залік.

11. Список рекомендованої літератури:

1. Берн Е. Ігри, у які грають люди. Люди, які грають в ігри, К.: КСД 2016. - 256 с.
2. Гроф С. За межами мозку: Народження, смерть та трансценденція в психотерапії. М.: ТОВ "АСТ", 2004. - 497 с.
3. Давидова О. В. Програма екофасилітативного супроводження діяльності педагогів в аспекті роботи з педагогічними стереотипами: матеріали наук.-практ. конф. (м. Полтава, 10–11 лютого 2017 р.). Херсон : Вид. дім "Гельветика", 2017. С. 57 - 60.
4. Загальна психологія./ С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко, В. О. Соловієнко; за заг. ред. С. Д. Максименка. К. Форум, 2000.- 533 с.

5. Лушин П. В. Особистісні зміни як процес: теорія та практика. Одеса: Аспект, 2005.- 334 с.
6. Максименко С. Д. Передмова. Гуманістична психологія: антологія: у 3 т. / За ред. Р. Трача та Г. Балла. Київ., 2001. Т. 1. С. 7-8.
7. Перлз Ф. Теорія гештальт терапії. М: Інститут соціально гуманітарних досліджень, 2004.-384 с.
8. Психологія особистості: словник-довідник / за ред. П. П. Гірничоста, Т. М. Титаренко. Київ. : Рута, 2001.- 320 с.
9. Рибалка В. В., Ю. Л. Трофімов, П. О. Гончарук Психологія : підручник / Київ. : Либідь, 2003.- 560 с.
10. Роджерс К. Свобода вчитися: пров. з англ. М.: Сенс, 2002.- 527с.
11. Роменець В. А. Історія психології: 19 – початок 20 ст. Київ.: Либідь, 2007.- 832 с.
12. Словник психолога-практика/уклад. С. Ю. Головін. Мінськ.: Харвест, 2001.- 976 с.
13. Хаменя А. В. Психотерапія: практикум / А. В. Хаменя. - Гродно: ГрДУ, 2011. - 169с.
14. Франкл В.Людина в пошуках справжнього сенсу/ Перекл. з англ. Олени Замойської. – Харків: Книжковий Клуб, 2016. – 160 с.
15. Шакед А., Дрейкурс - Фергюсон Є., Ідеї та методи Адлера–Дрейкурса у застосуванні до тем «Особа, школа і суспільство». The Journal of Individual Psychology, Volume 78, Number 3, Fall 2022, p. 287-294.